

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/40/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122202616
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122202616.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: Rozhlas a televízia Slovenska, so sídlom Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, proti žalovanej: I. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX,XXX XX Z., o zaplatenie 249,00 Eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 162,69 €, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.
- III. Žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou došlou súdu dňa 15.03.2022 sa žalobca domáhal na žalovanej zaplatenia sumy 249,00 € zloženej z istiny vo výške 232,00 € a pokuty vo výške 17 € ako aj sumy 1,85 € predstavujúcej zaplatené poštové sadzby.

1.1. Žalobca v návrhu uviedol, že je verejnoprávnou inštitúciou zriadenou na základe zákona č. 532/2010 Z.z. o Rozhlase a televízii Slovenska. Aktívna legitimácia na podanie tohto návrhu plynie z § 4 ods. 1 a § 10 ods. 5 zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska. Žalovaný je zo zákona platiteľom úhrady za služby verejnosti podľa § 3 písm. a) zákona, vo výške 4,64 € podľa § 6 ods. 1 zákona, s periodicitou platenia úhrad mesačne v zmysle § 7 zákona. Žalobca kontrolou úhrad v zmysle § 8 zákona zistil, že žalovaný ku dňu podania tohto návrhu na tunajší súd nezaplatil úhradu v zmysle zákona za kontrolované obdobie 01.09.2017 až 31.10.2021. Žalobca v zmysle § 10 ods. 2 zákona písomnou výzvou zo dňa 07.10.2021 odoslanou prostredníctvom Slovenskej pošty, vyzval žalovaného na zaplatenie omeškanej úhrady a na zaplatenie poštových sadzieb súvisiacich s odoslaním výzvy. Nakoľko žalovaný nezaplatil úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia uvedenej výzvy, je žalovaný povinný v zmysle § 10 ods. 3 zákona zaplatiť aj pokutu.

1.2. Žalobca k žalobe priložil výzvu na zaplatenie nedoplatku zo dňa 07.10.2021, ktorým vyzval žalovaného na úhradu nedoplatku ku dňu 31.10.2021 vo výške 233,85 €. Potvrdením Slovenskej pošty žalobca preukázal, že cena poštovného za zaslanú výzvu je 1,85 €.

2. Súd vo veci pôvodne rozhodol platobným rozkazom č. k. 9Csp/40/2022 - 10 zo dňa 21.03.2022. Voči tomuto platobnému rozkazu bol v zákonnej lehote zo strany žalovanej podaný odpor, ktorý spôsobil, že došlo k zrušeniu platobného rozkazu.

3. Žalovaná v odpore uviedla svoju obranu, na ktorej zotrvala v rámci celého konania a na základe, ktorej mala žalobu za nedôvodnú. Obrana žalovanej spočívala v tom, že úhradu platí za miesto Z. X, A.. Na

pojednávani žalovaná dodala, že je evidovaná ako odberateľ elektrickej energie aj na odbernom mieste Sedlice 269 ale v tomto rodinnom dome nikto nebyva a v súčasnosti je v štádiu predaja.

4. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní konanom dňa 26.09.2022 a z listín tvoriacich súdny spis zistil nasledovné:

4.1. Žalobca súdu preukázal, že žalovaná je vedená ako odberateľ elektriny v domácnosti na odberných miestach Z. Č.. XXX a Z. Č.. X, A. (č.l. 35).

4.2. V rámci procesného útoku žalobca súdu rovnako predložil „Výzvu“ na zaplatenie nedoplatku za odberné miesto Z. Č.. XXX spolu s prehľadom nezaplatených úhrad (č.l. 3,4).

5. Podaním došlým súd dňa 07.07.2022 (č.l. 19) vzal žalobca žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 18,56 € (obdobie 07/2021 - 10/2021), preto súd postupom podľa § 145 ods.2 C.s.p. konanie v tejto časti zastavil.

6. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúcich právnych predpisov:

Podľa § 3 písm.a) zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov - Platiteľ úhrady (ďalej len „platiteľ“) je fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome. Podľa § 6 zákona

(1) Platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 4,64 eura za každý aj začatý kalendárny mesiac. Platiteľ podľa § 3 písm. a), ktorý je evidovaný dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti vo viacerých odberných miestach, platí úhradu len za jedno odberné miesto, ak vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. c).

(2) Nárok na platenie úhrady len za jedno odberné miesto podľa odseku 1 vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ podľa § 3 písm. a) oznámil a preukázal vznik skutočnosti podľa odseku 1.

Podľa § 7 ods.1 zákona - Povinnosť platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa osoba stala platiteľom, a zaniká posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom osoba prestala byť platiteľom.

Podľa § 7 ods.2 - Úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

Podľa rozhodnutia KS v Prešove sp. zn. 9CoCsp/20/2020 - Vychádzajúc z úpravy danej zákonom, Rozhlas a televízia Slovenska nemá pri poskytovaní služieb verejnosti status dodávateľa, v súvislosti s jeho činnosťou, neuzatvára sa zmluva medzi ním a platiteľom úhrad. Vzťah medzi Rozhlasom a televíziou Slovenska a platiteľom úhrad je založený zákonom, povinnosť platiť úhrady v určenej výške a v lehote je daná zákonom. Ide o zákonnú povinnosť platiteľa úhrad a zákonné právo Rozhlasu a televízie Slovenska na úhrady, z čoho vyplýva neexistencia zmluvného vzťahu. Pokiaľ Zákon č. 340/2012 Z.z. <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqgez6mzuga>> v § 3 upravuje to, kto je platiteľom úhrady v tom zmysle, že je ním podľa písm. a) tohto zákonného ustanovenia fyzická osoba, ktorá je evidovaná ako odberateľ elektriny, pričom odberateľom elektriny sa osoba stáva na základe zmluvy, ktorá je v prípade, že ide o fyzickú osobu nepodnikateľa zmluvou spotrebiteľskou, znamená to len to, že zákonom je identifikovaná osoba, ktorá má, v zmysle platenia úhrady služby verejnosti, splniť zákonnú povinnosť, nie to, ako uviedol súd prvej inštancie, že z dôvodu, že žalobou bol uplatnený nárok súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou, mal vychádzať z § 54a Občianskeho zákonníka <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzgy2f6nbqfzygc4tbm5zgczrngu2gc>>.

7. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že povinnosť platiť úhradu má fyzická osoba, ktorú eviduje dodávateľ elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľa elektriny v domácnosti v odbernom mieste pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome. Pre vznik povinnosti platiť úhradu je relevantné, či je konkrétna fyzická osoba evidovaná v uvedenej evidencii ako odberateľ elektriny v domácnosti a nie, či elektrinu skutočne aj odoberá. Cieľom takejto úpravy vymedzenia platiteľa úhrady je to, aby platiteľ úhrady, ktorý prestane odoberať elektrinu bol "nútený" túto skutočnosť dodávateľovi elektriny aj oznámiť, resp. ukončiť odber elektriny v odbernom mieste pre ktoré je platiteľ evidovaný dodávateľom elektriny ako odberateľ elektriny v domácnosti alebo oznámiť zmenu odberateľa elektriny v domácnosti.

Pokiaľ ide o oslobodenie od platenia úhrad, tak nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ

oznánil a preukázal vznik tohto nároku. Prístup, kedy nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu nevzniká priamo zo zákona, po splnení zákonom stanovených podmienok, ale vzniká až po oznámení a preukázaní tejto skutočnosti vyberateľovi úhrady, bol do zákona zavedený s cieľom donútiť platiteľov plniť si svoju oznamovaciu povinnosť voči vyberateľovi úhrady, a tým zabezpečiť aktuálnosť a úplnosť evidencie platiteľov a zároveň aj zníženie administratívnej a finančnej záťaže pre vyberateľa úhrady spojenej s kontrolou platenia úhrady.

7.1. Zo zákona tak jednoznačne vyplýva, že povinnosť úhrady bez ďalšieho vzniká evidenciou dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome. To je v prejednávanej veci nesporne splnené. Oslobodenie od platenia úhrady naopak nevzniká automaticky ale až po oznámení a preukázaní potrebných skutočností žalobcovi. Skutočnosti tvrdené žalovanou, ktoré by mohli viesť k oslobodeniu od platenia však žalobcovi v kontrolovanom období preukázané neboli, preto je žalovaný za kontrolované obdobie povinný úhradu zaplatiť v ďalej uvedenej výške.

8. Žalovaná na pojednávaní vzniesla námietku premlčania.

9. Podľa § 100 ods.1 OZ - Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.beck-online.sk/bo/chapterview-document.seam?documentId=pj5f6mjzgy2f6nbqfuzdamjzgezdami>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 OZ - Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

§ 1 písm.a) - Lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti (27.03.2020) tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú, - 35 dní,

§ 8 písm.a) - Lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona (19.01.2021) do 28. februára 2021 neplynú, - 41 dní.

10. Žaloba bola podaná na súde dňa 15.03.2022. Vzhľadom na dĺžku premlčacej lehoty 3 roky + 76 dní, všetky úhrady splatné pred 12/2018 sú premlčané. Premlčané splátky teda sú splátky za čas od 09/2017 do 11/2018, čo je $15 \times 4,64 \text{ €} = 69,60 \text{ €}$.

10.1. Žalovaná je tak povinná zaplatiť úhrady za čas 12/2018 - 06/2021, čo je $31 \times 4,64 \text{ €} = 143,84 \text{ €}$.

11. Na základe vyššie uvedeného tak súd žalobcovi priznal sumu úhrad - 143,84 €, pokutu - 17,00 € a zaplatenú poštovú sadzbu - 1,85 €, spolu 162,69 €. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá.

11.1. Suma pokuty a suma zaplatenej poštovej úhrady patrí žalobcovi na základe nasledujúcich zákonných ustanovení:

Podľa § 10 ods.2 - Ak vyberateľ úhrady zistí, že platiteľ je v omeškaní so zaplatením úhrady, je povinný ho písomne vyzvať do 60 dní od zistenia tejto skutočnosti na zaplatenie tejto úhrady a na zaplatenie poštových sadzieb súvisiacich s odoslaním výzvy na zaplatenie úhrady.

Podľa § 10 ods.3 - Ak platiteľ podľa § 3 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2012/340/20160701>> nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa odseku 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17 eur.

12. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 257 C.s.p. - Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

12.1. Úspech žalobcu - 65,32%. Úspech žalovanej - 34,67%. Čistý úspech žalobcu - 30,66%. Súd však žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal vidiac dôvody hodné osobitného zreteľa v tom, že od 01.07.2021 v dôsledku novely zákona č. 340/2012 Z.z. je povinnosť úhrady daná iba raz bez ohľadu

na počet odberných miest a bez potreby uvedenú skutočnosť u RTVS uplatňovať a preto súd sa snažil postavenie platiteľa pred touto lehotou a po tejto lehote týmto spôsobom zrovnoprávniť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.